

чинників, як збільшення потреби національної економіки у додаткових інвестиційних ресурсах, зростання заощаджень населення та нагромаджень суб'єктів господарювання, збільшення попиту на новітні інвестиційні послуги та продукти, прискорений інституційний розвиток фінансового сектора країни.

Література:

1. Еш С.М. Фінансовий ринок [навч. посіб.] / Еш С.М. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 528 с.
2. Левченко В.П. Діяльність фінансових посередників на ринку фінансових послуг України / В.П. Левченко // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua>
3. Ходаківська В.П. Ринок фінансових послуг : [навч. посібн.] / В.П. Ходаківська, О.Д. Данілов. – Ірпінь : Академія ДПС України, 2001. – 501 с
4. Черкасова С.В. Роль небанківських фінансових інститутів в інвестиційних процесах / С.В. Черкасова // Збірник наукових праць Національного університету державної податкової служби України. – 2010. – № 1. – С. 293 – 300.

УДК 005.1

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ НАСЕЛЕННЯ В УМОВАХ ЕКОНОМІЧНОЇ КРИЗИ

*Некрасенко Л. А., к. б. н., доцент; Ванжа П. О., магістрант
Полтавська державна аграрна академія*

У статті проведено аналіз шляхів реалізації найбільш ефективного соціального захисту та соціального забезпечення населення в період рецесії економіки, в умовах жорсткого дефіциту фінансових ресурсів, необхідних для виконання соціальних програм.

In the article analyzed the most efficient ways of realization social protection and Social Safety Nets Primer during the recession economy and in condition of deficit of financial resources required for fulfillment of social programs.

Постановка проблеми. Стабільний економічний розвиток країни неможливий без формування соціально забезпеченого суспільства. Поєднання проблем розвитку ринкових відносин з посиленням уваги до соціальних питань створює необхідні передумови для економічного оздоровлення, стабільного становища людини впродовж усієї трудової діяльності й після її завершення. Зрештою, економічне зростання і підвищення народного добробуту – взаємопов'язані процеси. Соціальна сфера і економіка поєднані як причина і наслідок, що безперервно міняються місцями у процесі розвитку [9].

Соціальна політика будь-якої держави передбачає визначення глибинних тенденцій розвитку у всіх сферах соціального життя, що обумовлюють процеси розвитку соціального буття і соціальної безпеки людини та цілеспрямований вплив на них суб'єктів регуляторної діяльності [6].

В умовах розвитку ринкової економіки, конкуренції та підприємництва постає проблема соціального захисту населення, особливо при розшаруванні суспільства за матеріальним і соціальним статусами. Перед державою постає проблема забезпечення і підтримки малозабезпечених прошарків населення. На жаль, зараз соціально-економічний стан України визначається як

нестабільний. Прагнення до одночасного подолання економічних та соціальних загроз національній безпеці не приносять очікуваних наслідків, через цільову кінцеву різноспрямованість вкладень та результатів. Напрями досягнення безпечного стану в соціальній та економічній сферах між собою не корелюють, не скоординовані, не відрегульовані, що викликає протиріччя між досягненням економічних та соціальних цілей. Ці прояви загострюються в умовах розгортання світової фінансової кризи і потребують прискорення процесу становлення соціально орієнтованої ринкової економіки.

Україна переживає період як економічних, так і політичних змін намагаючись створити соціально орієнтовану економіку. Метою цього етапу є економічне зростання, збалансованість між суспільною інтеграцією та соціальною мобільністю. А це можливо лише при втручанні держави у соціальну сферу з метою оптимізації використання фінансових ресурсів в інтересах підвищення рівня добробуту суспільства.

Трансформаційні процеси в Україні пов'язані з багатограними та корінними економічними перетвореннями, які суттєво впливають на соціальні відносини у суспільстві. Реформування цих відносин не завжди відбувалося у тому ж самому напрямку та з тією ж швидкістю, що й економічні реформи, що призвело до значної соціальної диференціації населення, падіння рівня життя, зниження соціальної захищеності громадян та їхньої невпевненості в майбутньому. Тому одним з актуальних питань сьогодення є удосконалення системи соціального захисту населення, яке повинно базуватись на покращенні фінансування конкретних заходів, передбачених відповідними державними програмами, спрямованими на сприяння розвитку економіки та піднесення рівня життя населення.

В період перебудови соціально-економічних відносин найбільше потерпають від цих процесів малозабезпечені верстви населення. Тому під час трансформації економіки особливої актуальності набуває загальносуспільна проблема соціального захисту як населення в цілому, так і найбільш вразливих його верств. Проблема соціального захисту населення по-різному роз'яснюється в межах певної суспільно-економічної формації, конкретної країни. В умовах формування в Україні соціально орієнтованої економіки основний тягар соціального захисту покладається на державу, але водночас зростає роль ринкового механізму у проведенні такої політики [1].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання стабілізації соціально-економічної ситуації в країні вже давно привертає увагу багатьох учених. Такі вчені, як О. Бендасюк [1], М. М. Руженський [2], М. В. Мальчик [3], М. Папієв [4], А. М. Балашов [5], Е. М. Лібанова [7, 8], В. М. Вакуленко [9] та інші в своїх роботах відображають різні аспекти забезпечення соціального захисту населення. В їх роботах економічній та соціальній безпеці приділяється досить багато уваги, проте дане питання опрацьовується в основному з практичної точки зору, тоді як в теорії залишаються деякі пропуски.

Постановка завдання. Для досягнення забезпечення сприятливих соціально-економічних умов для всебічного розвитку людини, як соціального, культурного та економічного індивіду слід досягти цілого ряду цілей, які

ставляться перед соціальним захистом: боротьба з бідністю; підвищення добробуту населення; попередження та мінімізація дії наслідків соціальних ризиків; сприяння соціальному та економічному розвитку; стимулювання розвитку соціального партнерства; зменшення соціальної нерівності; поліпшення фізичного та духовного здоров'я людини; боротьба з демографічною кризою тощо, полягає у спробі проаналізувати шляхи реалізації найбільш ефективного соціального захисту та соціального забезпечення населення в період рецесії економіки, виходячи з того, що фінансових ресурсів, необхідних для виконання даної програми вкрай мало [3].

Актуальність державного регулювання соціальної орієнтації економіки зростає в сучасних умовах економічної кризи, яка негативно впливає у середньо- і довгостроковому періодах на економічну активність і на зростання добробуту населення.

Метою нашого дослідження була спроба проаналізувати шляхи реалізації найбільш ефективного соціального захисту та соціального забезпечення населення в період рецесії економіки, виходячи з того, що фінансових ресурсів, необхідних для виконання даної програми вкрай недостатньо.

Виклад основного матеріалу дослідження. Незважаючи на великий інтерес з боку суспільства, вітчизняної науки і практики, питанням соціального захисту населення приділяється недостатня увага. Станом на сьогоднішній день, як з об'єктивних, так і з суб'єктивних причин залишаються невирішеними ряд проблем, що негативно позначається на рівні соціально-економічного розвитку країни та добробуті її громадян. У державі не відпрацьовано комплексний підхід щодо поліпшення фінансування системи соціального захисту, внаслідок чого розробка фінансової політики у соціальній сфері здійснюється без належного обґрунтування, організаційно-правової та фінансової бази.

У період розвитку самостійності української держави виникає потреба у розробці нових підходів до формування соціально-економічної політики, спрямованої на вирішення соціальних проблем. Невідкладними заходами щодо реформування системи соціального захисту є вдосконалення механізмів адресної допомоги найбільш незахищеним верствам населення з одночасною поступовою ліквідацією практики надання її через дотації та пільги всім категоріям населення, що їх потребують. Основними шляхами реалізації цих заходів слід вважати такі:

- запровадження і фінансове забезпечення на державному рівні мінімальних соціальних гарантій (пенсій, стипендій, допомоги малозабезпеченим непрацездатним громадянам, безробітним);
- встановлення науково обґрунтованих пропорцій між середніми мінімальними рівнями заробітної плати і пенсій, допомогою по безробіттю та допомогою малозабезпеченим громадянам пенсійного віку і сім'ям з дітьми, різними оцінками рівнів бідності;
- запровадження, виходячи з динаміки споживчих цін, попереджувальних заходів соціального захисту населення, адресної допомоги і субсидій;
- захист купівельної спроможності малозабезпечених непрацездатних

громадян і сімей.

Ці пропозиції є тактичними завданнями. Стратегічними завданнями реформування системи соціального захисту слід вважати:

- значне зростання ролі страхування у механізмах системи соціального захисту та створення законодавчих, інституційних і фінансових засад для нової системи соціального страхування, що передбачає обов'язкове страхування;
- державне страхування окремих категорій громадян і відповідне забезпечення гарантій, які бере на себе держава (щодо військовослужбовців та ін.);
- добровільне страхування.

Така система соціального страхування має забезпечити більш ефективний соціальний захист населення, об'єктивну диференціацію пенсій та інших соціальних гарантій відповідно до внеску кожного громадянина, його страхового статусу та інше.

Ще однією з проблем соціального характеру є безробіття. В Україні спостерігається скорочення працюючих та зростання обсягів прихованого і відкритого безробіття. Таким чином, з'являється реальна загроза того, що проблема неповної зайнятості згодом трансформується у часткове тимчасове зменшення або встановлене законом скорочення тривалості робочого дня або тимчасове повне безробіття. Наслідком цього можуть стати перерви в одержанні заробітної плати або зменшення її розміру з причини тимчасового припинення виробництва без розірвання трудових відносин. Тому вкрай необхідним є реалізувати такі напрями як:

- підвищення зайнятості населення та розвиток ринку праці;
- збільшення доходів від трудової діяльності;
- удосконалення соціального страхування, як способу захисту особи від втрати доходу;
- запровадження консолідованої системи адресної соціальної допомоги та соціальних послуг;
- соціальна підтримка осіб з обмеженими фізичними можливостями;
- соціальна підтримка сімей з дітьми та дітей, позбавлених батьківського піклування;
- поліпшення житлових умов соціально вразливих верств населення.

Актуальним завданням уряду також є розробка системи заходів щодо подолання бідності працюючого населення, перш за все шляхом підвищення заробітної плати і створення умов для розвитку підприємництва також.

Висновки. Система соціального забезпечення в Україні загалом не відповідає вимогам необхідного рівня соціального захисту населення. Це пов'язано, як із загальною соціально-економічною кризою, так і з недоліками самої системи соціального забезпечення. Отже, загалом стан справ в соціальній сфері не є критичним, однак обсяги фінансування не відповідають сучасній економічній ситуації, потребам населення і цьому є достатньо об'єктивні причини. Так на даний момент держава просто об'єктивно не може в повній мірі забезпечити потребу в фінансових ресурсах програм соціального захисту населення та потреби установ соціальної інфраструктури для їх постійного

розвитку та вдосконалення в зв'язку з недостатніми обсягами коштів, що перерозподіляються через бюджетну систему. Тому ми вважаємо необхідним здійснювати пошук нових ефективних джерел фінансування одним з яких ми вважаємо є впровадження нової системи соціального страхування працюючого населення.

Література:

1. Бендасюк О. Державне управління соціальним захистом населення в умовах ринкової економіки / О. Бендасюк // Галицький економічний вісник. – 2010. – № 1(26). – С. 123-126.
2. Руженський М. М. Система соціального захисту населення у транзитивному суспільстві : Монографія / М. М. Руженський. // К. : Ін-т підготовки кадрів держ. служби зайнятості, 2005. – 383 с.
3. Мальчик М. В. Становлення соціального захисту та суспільного добробуту громадян в Україні : [монографія] / М. В. Мальчик. // Донецьк – 2007. - 228 с.
4. Папієв М. Соціальний захист населення в умовах фінансово-економічної кризи в Україні / М. Папієв // Україна: аспекти праці – 2009. – № 2. – С. 7-9.
5. Балашов А. М. Сучасні проблеми соціального захисту населення України/ А. М. Балашов // Економіка та держава. – 2010. – № 1. – 82-84.
6. Єрмоловська О. Ю. Соціальний захист як фактор стабілізації життєвого рівня населення в умовах трансформації економіки./ О. Ю. Єрмоловська // Соціальний захист населення. – 2008. – № 7. – С. 14-18.
7. Лібанова Е. М. Бідність в Україні: визначення, критерії та показники / Е. М. Лібанова // Україна: аспекти праці. – 2001. – № 6. – С. 12.
8. Лібанова Е. М. Ринок праці та соціальний захист / Е. М. Лібанова, О. М. Палій // К. : В-во : С. Павличко „Основи”, 2004. – 491 с.
9. Вакуленко В. М. Соціальний захист населення України: [Навч.Посіб.] / за аг. ред. В. М. Вакуленка, М. К. Орлатого // К. : Вид-во НАДУ; Вид-во «Фенікс», 2010. – 212 с.

УДК 336.6 : 614.2

ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РЕСУРСАМИ В ЗАКЛАДАХ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

***Некрасенко Л. А., к.б.н., доцент; Семеренко І. О., магістрант
Полтавська державна аграрна академія***

Стаття присвячена визначенню теоретичних та методологічних аспектів управління фінансовими ресурсами в закладах охорони здоров'я в ринкових умовах. Авторами було проаналізовано методи фінансовими ресурсами управління з різних джерел закладів. Були визначені фактори ефективності управління фінансовими ресурсами в медичних установах.

This paper dedicated to development of theoretical and methodological aspects, explanation of complex approach to the financial resources management in development of market conditions. Management methods of financial resources of health care institutions from different sources was analyzed. Factors of efficiency financial resources management in medical treatment foundations were determined.

Постановка проблеми. Соціально-економічні перетворення в економіці України привели до виникнення проблем в управлінні фінансовим забезпеченням галузей соціальної сфери, у тому числі охорони здоров'я. Аналіз